

1998. évi XXVIII. törvény

az állatok védelméről és kíméletéről

Az Országgyűlés

- annak tudatában, hogy az állatok érezni, szenvedni és örülni képes élőlények, tiszteletben tartásuk, jó közérzetük biztosítása minden ember erkölcsi kötelessége,

- elismerve azt a megkülönböztetetten nagy értéket, amelyet az állatvilág egésze és annak egyedei jelentenek az emberiség számára,

- kifejezve azon szándékát, hogy a Magyar Köztársaság tevékeny módon részt vállaljon az állatok védelme és kímélete érdekében kifejtett nemzetközi erőfeszítésekből,

az állatok ésszerű védelmének és kíméletének biztosítása érdekében az alábbi törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § E törvény célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait.

A törvény hatálya

2. § E törvény hatálya kiterjed:

(1) *a)* a gazdasági haszon céljából tartott, igénybe vett állatokra;

b) a kutatási-kísérleti célra szolgáló állatokra, a vizsgálati és az oltóanyag-termelés céljából tartott állatokra, a génbankként kezelt, valamint a tudományos ismeretterjesztés és az oktatási demonstráció céljából tartott állatokra;

c) a verseny- és sportcélra tartott állatokra;

d) a pásztoreberekre, az őrző-, védő-, mentő-, vakvezető, jelző- és terápiás kutyákra;

e) a vadászatra alkalmazott állatokra, ha jogszabály másképpen nem rendelkezik;

f) a mutatóanyag vagy bemutatóanyag célra szolgáló állatokra;

g) a fegyveres erők, a rendvédelmi szervek, a nemzetbiztonsági szolgálatok és a közfeladatokat ellátó örszolgálatok feladatainak ellátását szolgáló állatokra;

h) a kedvtelésből tartott állatokra;

i) a veszélyes állatokra, a háziállatok gazdátlan egyedeire (kóborállat), az állatkertekben, a vadaskertekben és a vadsparkokban élő (tenyésztő) állatokra, továbbá a vadon élő fajok bármilyen célból fogva tartott egyedeire, ha külön jogszabály másként nem rendelkezik.

(2) A vadászható vadfajokra, valamint a halászható, horgászható halfajokra és a természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó állatokra külön jogszabályok rendelkezései vonatkoznak.

Alapfogalmak

3. § E törvény alkalmazásában:

1. *állattartó*: az a személy, aki az állattal rendelkezni jogosult;

2. *állat károsítása*: az állat testi épségének, szervezetének, pszichikai állapotának vagy viselkedésének tartós, hátrányos megváltoztatása;

3. *állatkert*: olyan állandó létesítmény, amely azzal a céllal létesült, hogy az ismeretterjesztést és az oktatás-nevelést az élő állatok tudományos alapokon álló bemutatásával elősegítse, illetve részt vegyen a veszélyeztetett fajok fenntartásában;

4. *állatkínzás*: az állat szükségtelen, fájdalmat okozó bántalmazása, vagy olyan hatást eredményező beavatkozás, bánásmód, valamint szükségleteinek olyan mértékű korlátozása, amely tartós félelmet vagy egészségkárosodást okozhat, továbbá az öröklődő betegségben szenvedő - nem kísérleti célra szánt - állategyed tenyésztése, szaporítása;

5. *állatpanzió*: olyan intézmény, amely díjazás ellenében vállalja állat meghatározott időre szóló megőrzését, felelősséget vállalva annak jó gazda gondosságával történő tartásáért, egészségéért, valamint az állatok és a környezetükben lévő emberek biztonságáért;

6. *állatmenhely*: olyan intézmény a gazdátlan állat ideiglenes vagy állandó elhelyezésére, amely tevékenységét ellenszolgáltatás nélkül látja el (az elkobzott vagy ideiglenesen megfigyelés alatt tartott állat tartásáról külön jogszabály rendelkezik);

7. *beavatkozás az állaton*: az állat fizikai, élettani vagy pszichikai állapotának megváltoztatása;

8. *jó gazda gondossága*: az az emberi tevékenység, amely arra irányul, hogy az állat számára olyan életkörülményeket biztosítson, amely az annak fajára, fajtájára és nemére, korára jellemző fizikai, élettani, tenyésztési és etológiai sajátosságainak, egészségi állapotának megfelel, tartási, takarmányozási igényeit kielégíti (elhelyezés, táplálás, gyógykezelés, tisztán tartás, nyugalom, gondozás, kiképzés, nevelés, felügyelet).

II. Fejezet

AZ ÁLLAT VÉDELMEINEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az állat tartásának általános szabályai

4. § (1) Az állattartó köteles a jó gazda gondosságával eljárni, az állat fajának, fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételekről gondoskodni.

(2) Az állat életfeltételeinek kialakításánál tekintettel kell lenni korára, nemére és élettani állapotára. Biztosítani kell az egymásra veszélyt jelentő, egymást nyugtalanító állatok elkülönített tartását.

(3) Az állattartónak gondoskodnia kell az állat igényeinek megfelelő rendszeres, de legalább napi egyszeri ellenőrzéséről.

5. § (1) Az állattartó gondoskodni köteles az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről, szökésének megakadályozásáról.

(2) A megkötve tartott vagy mozgásában egyéb módon korlátozott állat számára is biztosítani kell a zavartalan pihenés és a sérülésmentes mozgás lehetőségét.

(3) A szabadban tartott állatot védeni kell a kedvezőtlen időjárás káros hatásaitól és természetes ellenségeitől. Az állandóan bezárva tartott állat számára tartója köteles megfelelő mozgásteret biztosító férőhelyről gondoskodni.

(4) A kedvtelésből tartott állat ürülékét az állattartó a közterületről köteles eltávolítani.

(5) A gazdasági haszon céljából tartott állat tartása során előnyben kell részesíteni az állatkímélő technológiákat.

Az állat kímélete, az állatkínzás tilalma

6. § (1) Az állatot nem szabad:

a) kínozni,

b) emberre vagy állatra uszítani, illetőleg állatviadalra idomítani,

c) kényszerszakarmányozásra fogni, kivéve az egészségügyi megfontolásból való kényszerű táplálás esetét,

d) a kíméletét nem biztosító módon mozgatni és szállítani, elhelyezni,

e) a teljesítőképességét felismerhetően meghaladó teljesítményre kényszeríteni,

f) természetellenes és önpusztító tevékenységre szoktatni.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja nem terjed ki az érett libatoll házilag vagy az engedélyezett technológia szerint végzett tépésére, illetve *c)* pontja a házilag vagy az engedélyezett technológia szerinti liba- és kacsatömésre.

(3) A 2. § *f)* pontjában meghatározott állatok esetében az (1) bekezdés *b)* pontját a külön törvényben meghatározott eltéréssel kell alkalmazni.

7. § (1) Tilos az állat fizikai, pszichikai állapotának olyan kipróbáltatása, küzdelemre készítetése egy másik állattal vagy emberrel, amely sérülést vagy halált okoz (a továbbiakban együtt: állatviadal). Tilos az állatviadal szervezése, tartása, továbbá az állatviadalra fogadás szervezése, az állatviadalon való közreműködés, részvétel, fogadáskötés.

(2) Tilos állatviadal céljára

a) állatot tartani, tenyésztetni, kiképezni, idomítani, valamint más személynek átadni, vagy forgalmazni;

b) építményt vagy földterületet, anyagi eszközt más személy rendelkezésére bocsátani.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom nem vonatkozik a vadászatra alkalmazott állatnak külön jogszabály alapján történő kiképzésére, vadászaton való alkalmazására.

8. § Az ember környezetében tartott állat, valamint a veszélyes állat tulajdonjogával, tartásával felhagyni nem szabad. Az állat elűzése, elhagyása vagy kitétele tilos.

Beavatkozás az állaton

9. § (1) Az állaton fájdalommal vagy károsodással járó beavatkozást - az állattartók körében szokásos, vagy az állat érdekében szükséges azonnali beavatkozások kivételével - kizárólag szakirányú végzettséggel vagy gyakorlattal rendelkező személy végezhet.

(2) Beavatkozás érzéstelenítés nélkül csak akkor végezhető, ha az érzéstelenítés, illetőleg az ehhez szükséges rögzítés legalább akkora fájdalommal járna mint a beavatkozás. A gazdasági haszon céljából tartott állaton érzéstelenítés nélkül végezhető beavatkozásokról külön jogszabály rendelkezik.

(3) Az állatkísérletekről e törvény külön szabályai rendelkeznek.

10. § (1) Az állat küllemének megváltoztatása érdekében, továbbá más, nem az állat egészsége vagy későbbi egészségkárosodásának megelőzése céljából történő sebészeti beavatkozás - az ivartalanítás és a fajtajellel fenntartása kivételével - nem végezhető.

(2) Az állat megjelölésénél az állat számára legkisebb fájdalommal járó - külön jogszabályban meghatározott - megoldást kell alkalmazni.

Az állat életének kioltása

11. § Az állat életét elfogadható ok vagy körülmény nélkül kioltani nem szabad. Elfogadható oknak, körülménynek minősül különösen az élelmezési cél, a prém termelése, az állomány szabályozás, a gyógyíthatatlan betegség, sérülés, a fertőzésveszély, a kártevők irtása, a másként el nem hárítható támadás megakadályozása, a tudományos kutatás.

12. § (1) Az állat életének kioltása - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - kizárólag kábítás után történhet.

(2) A kábítási kötelezettség nem vonatkozik a gerinctelen állatokra, a háztartásban élelmezési célra levágott baromfira, nyúlra, valamint arra az esetre, ha az állat életének kioltását szükséghelyzet indokolja. Ezekben az esetekben is gondoskodni kell azonban arról, hogy az állat életének kioltása szakszerű gyorsasággal és a legkisebb szenvedéssel járjon.

(3) Külön jogszabály rendelkezik az állati élet olyan módon történő kioltásáról, amelynél az előzetes kábítás nem kötelező, ha az eljárás azonnali teljes öntudatvesztést és érzéketlenséget vagy halált okoz.

III. Fejezet

EGYES ÁLLATOK VÉDELMEINEK KÜLÖN SZABÁLYAI

A vágóállat tartása és kímélete

13. § A 13-18. §-okban foglalt rendelkezések a vágóállatok kíméletére terjednek ki. A vágóállatok körét külön jogszabály állapítja meg.

14. § (1) A vágóhídnak - kivéve a nyúl-, a prémesállat-, valamint a baromfivágóhidakat - rendelkeznie kell etető- és itatóvályúval felszerelt, szükség esetén az állatok megkötéséhez szükséges eszközökkel is ellátott fedett területtel.

(2) A fajából, neméből, életkorából adódóan, vagy egyéb okból egymással szemben ellenségesen viselkedő állatokat egymástól el kell különíteni.

15. § Ha az állatot a vágóhídra érkezését követően nem vágják le azonnal, úgy várakoztatása idejére biztosítani kell ellátását és nyugodt pihenését.

16. § A vágóhídon a vágóállat állapotát és egészségét a megérkezéskor, a várakoztatott állatot pedig szükség szerint ellenőrizni kell. A beteg, elgyengült vagy sérült állatot haladéktalanul el kell különíteni, és gondoskodni kell elkülönített levágásáról.

17. § A kábítás nélküli állatvágás esetén az állatot levágás előtt úgy kell lefogni, amely alkalmas arra, hogy az megkímélje minden elkerülhető fájdalomtól.

18. § A kábításnak olyan érzéketlenségi állapotot kell előidéznie, amely addig tart, amíg a levágást követően az állat ki nem vérzik.

19. § Az állat vágására külön jogszabály eltérően rendelkezhet a következő esetekben:

a) szárnyas állat és nyúl vágása, azonnali halált okozó módszerrel;

b) kényszervágás, ha a kábításra nincs lehetőség;

c) prémes állatok, tenyésztett vad leölése;

d) rituális vágás.

A veszélyes állat tartása

20. § (1) Veszélyes állat tartása, országba történő behozatala előzetes hatósági engedélyhez kötött.

(2) A természetvédelmi oltalom alatt nem álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá nem tartozó veszélyes állat tartására a tervezett tartás helye szerint illetékes települési, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: jegyző) - az állat-egészségügyi hatóság és a természetvédelem illetékes állami szervének a szakhatósági hozzájárulásával - adhat engedélyt. Az engedély kizárólag abban az esetben adható meg, ha a tartás a környezet nyugalmát és biztonságát nem sérti vagy nem veszélyezteti, és az egyed tartási feltételei - ideértve a tartáshoz szükséges szakismeretet is - biztosítottak. Az engedélyben - ha az állat azonosíthatósága megoldható - rendelkezni kell a veszélyes állat azonosíthatóságának módjáról.

(3) A természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állatok tartását a természetvédelem illetékes állami szerve engedélyezi, a tervezett tartás helye szerint illetékes jegyző szakhatósági hozzájárulásával.

(4) A veszélyes állat tartási helyeül szolgáló ingatlanon, ingatlanrészen az állat fajának feltüntetésével a veszélyre felhívó jól látható tartós jelzést kell elhelyezni.

(5) Az állattartó veszélyes állatát közterületen csak átmenetileg, közvetlen és állandó felügyelettel, ember és állat életét, testi épségét nem veszélyeztetve tarthatja.

(6) A veszélyes állat tartójának gondoskodnia kell arról, hogy az állat közterületre vagy más magánterületére ne juthasson be. Ennek hiányában tartási engedély nem adható.

(7) A veszélyes állat tartását jogszabály vagy hatósági határozat megtilthatja, illetve feltételekhez kötheti. A veszélyes állatok körét és tartásuk feltételeit, a veszélyes állattá nyilvánítás feltételeit külön jogszabály állapítja meg.

21. § (1) A természetvédelmi oltalom alatt nem álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá nem tartozó veszélyes állatnak az országba való behozatalához a tervezett tartás helye szerint illetékes jegyző előzetes tartási engedélyre van szüksége. A jegyző az engedélyt az állat-egészségügyi hatóságnak és a természetvédelem illetékes állami területi szervének szakhatósági hozzájárulásával adja ki. A jegyző határozatát az illetékes rendőrhatóságnak megküldi.

(2) A természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állatok országba való behozatalát a természetvédelem illetékes állami szerve engedélyezi, a tervezett tartás helye szerint illetékes jegyző hozzájárulásával.

22. § (1) Veszélyes állat elidegenítése, felügyeletének átengedése hatósági engedélyhez kötött. Az engedélyezésre a veszélyes állat tartásának engedélyezésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) A veszélyes állat tartója a veszélyes állat

a) eltűnését a jegyzőnek és a rendőrhatóságnak, a természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állat esetében a természetvédelem illetékes állami szervének is,

b) elhullását a jegyzőnek és az állatorvosnak

köteles bejelenteni.

23. § Ha a veszélyes állat tartója az engedély feltételeitől eltér, a jegyző - a tulajdonos költségére, a feltételek biztosításáig - a veszélyes állat állatkertbe, vagy más megfelelő helyre való szállítását rendelheti el. Ha az állattartó gondoskodik a feltételek biztosításáról, úgy a veszélyes állatot részére vissza kell adni, ellenkező esetben tőle az engedélyt vissza kell vonni, és költségére intézkedni kell a veszélyes állat végleges elhelyezése iránt.

24. § A veszélyes állat tartójának felelősségére a Polgári Törvénykönyvnek a fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytatókra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

IV. Fejezet

AZ ÁLLATKÍSÉRLET VÉGZÉSÉNEK ALAPVETŐ FELTÉTELEI

Az állatkísérlet általános szabályai

25. § (1) E törvény alkalmazásában állatkísérlet a gerinces állatnak - meghatározott céllal és módon végzett - fájdalmat,

szenvedést, nélkülözést vagy egészségkárosító hatást, tartós idegi megterhelést okozó beavatkozás. Külön jogszabály feltételeket állapíthat meg a nem gerinces állaton végzett kísérletre is.

(2) Állatkísérlet kizárólag nyilvántartásba vett intézményben és engedély alapján végezhető.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott engedély eseti vagy általános érvényű.

(4) Az állatkísérlethez engedély abban az esetben adható, ha az emberi vagy állati betegségek megelőzéséhez, felismeréséhez, gyógyításához, oktatási, igazságszolgáltatási, valamint egyéb tudományos cél eléréséhez szükséges.

(5) Az engedélyezés során - a kérelmező által benyújtott dokumentáció, továbbá a földművelésügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) által felkért szakértői testület véleménye alapján - különösen a következő szempontokat kell figyelembe venni:

a) a hazai előírásoknak megfelelő más hazai vagy külföldi adat nem hozzáférhető;

b) a tervezett kísérlettől újabb eredmény várható, vagy az a korábbi kísérletek eredményének ellenőrzésére felhasználható;

c) a kísérlet módszere korszerű;

d) a kísérlet személyi és tárgyi feltételei rendelkezésre állnak.

(6) Szépipőszer, dohány- és egyéb élvezeti cikk, valamint fegyver, ennek alkatrésze, továbbá lőszer előállítása céljából tervezett kísérletre engedély nem adható.

26. § Az állatkísérlet helyettesítése céljából - amennyiben más megfelelő módszer is hozzáférhető - olyan tudományos eljárást kell alkalmazni, amely nem igényel élő állaton végzett kísérletet.

27. § (1) Az állatkísérlet során felhasznált állatok számát a feltétlenül szükséges mértékre kell csökkenteni. Azt a vizsgálati módszert kell választani, amely előreláthatóan a legkisebb fájdalom okozásával, illetőleg legkisebb élettani, idegi vagy viselkedésbeli károsodás mellett végezhető el.

(2) Az állatkísérletről és az állatot ért beavatkozásról részletes jegyzőkönyvet kell felvenni.

28. § (1) Az állatkísérletet általános vagy helyi érzéstelenítéssel, fájdalomcsillapítással, avagy más, az idegi megrázkódtatást, fájdalmat, szenvedést vagy az állat károsodását kizáró módszerrel kell végezni, kivéve, ha ezek alkalmazása a kísérleti állat számára nagyobb megterheléssel járna, mint mellőzésük, illetőleg az a kísérlet eredményét értékelhetetlenné tenné.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt módszerek alkalmazása nélkül végzett tartós vagy súlyos szenvedéssel járó kísérlet ugyanazon az állaton ismételten nem végezhető.

29. § (1) Az állatkísérlet alatt és után az állat megfelelő tartását, ellátását, gondozását és folyamatos egészségügyi ellátását biztosítani kell.

(2) Az állatkísérlet befejezésével a véglegesen vagy súlyosan károsodott állat életét kíméletesen ki kell oltani.

(3) Az életben hagyott állat gondozásáról, ellátásáról, elhelyezéséről a kísérletet végző intézmény köteles gondoskodni.

30. § (1) Állatkísérlet kizárólag olyan felelős személy vezetésével végezhető, aki külön jogszabályban meghatározott végzettséggel és gyakorlattal rendelkezik, és ismeri az állatkísérletek etikai elveit, jogi szabályait.

(2) Állatkísérletet az végezhet, a kísérleti állatot az gondozhatja, felügyelheti, aki erre képesítő oktatásban részesült.

(3) Állatkísérlet végzésére - ha csak az oktatás céljából más nem következik - oktatási intézményben senki sem kötelezhető.

31. § (1) Kísérleti célra állatot tenyészteni (szaporítani), tartani, szállítani, valamint forgalomba hozni a tartás helye szerinti állat-egészségügyi hatóság engedélyével szabad.

(2) Kísérlet céljára - eseti engedély hiányában - kizárólag az e célra tenyésztett állatot szabad felhasználni. Házasított állat kóbor egyedét kísérlet céljára felhasználni nem szabad, kivéve a külön jogszabályban meghatározott, ember- és állatgyógyászati,

valamint az ilyen oktatási célú felsőoktatásban történő felhasználást.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt tevékenységet az a személy folytathatja, aki szakirányú végzettséggel, megfelelő gyakorlattal rendelkezik.

(4) Az (1) bekezdésben megjelölt szerv a kísérleti állatot tenyésztőt, forgalmazót, szállítót, valamint a tenyésztő létesítményt nyilvántartásba veszi. A nyilvántartásban meg kell jelölni azt a létesítménynél alkalmazott felelős személyt, aki a telephelyen alkalmas a kísérleti állatállomány megfelelő ellátására.

Az állatkísérletek engedélyezése

32. § (1) Az állatkísérlet iránti kérelemben meg kell jelölni azokat a tudományosan megalapozott indokokat, amelyek az állatkísérletet szükségessé teszik.

(2) Az engedélyező okiratban - az engedélyezés indokain túlmenően - meg kell határozni annak időbeli hatályát is.

(3) Az állat-egészségügyi hatóság végzi:

a) az állatkísérlet engedélyezését,

b) az állatkísérlet végzésére jogosultak nyilvántartását.

33. § Az állatkísérlet végzésére feljogosított és nyilvántartott intézményben munkahelyi állatkísérleti bizottságot (a továbbiakban: MÁB) kell létrehozni, és működtetni. A MÁB tagjait az intézmény vezetője nevezi ki. A MÁB ügyrendjét maga állapítja meg.

34. § (1) A MÁB feladata az intézmény

a) állatkísérleti szabályzatának (etikai kódexének) elkészítése;

b) állatkísérleti szabályzata végrehajtásának ellenőrzése;

c) állatkísérleteinek szakmai-etikai felügyelete.

A MÁB feladata továbbá az intézményben az állatkísérlet végzésére jogosult személyek oktatásának, képzésének szervezése.

(2) A MÁB az intézmény belső állatkísérleti szabályozásának megsértése esetén jogosult - az állat-egészségügyi hatóság egyidejű értesítése mellett - a kísérlet azonnali leállítására.

35. § Az állatkísérlet végzésének részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

V. Fejezet

AZ ÁLLAT SZÁLLÍTÁSA

36. § (1) Az állat terelésénél, lábbehajtásánál, a szállítóeszközre való fel- és lerakásánál, valamint szállításánál úgy kell eljárni, hogy az az állatnak ne okozzon fájdalmat, szenvedést vagy sérülést.

(2) A célállomáson az állat kirakását haladéktalanul meg kell kezdeni.

37. § (1) Az állat élettani szükségleteinek kielégítéséhez szükséges feltételeket a szállítónak biztosítani kell, viselkedési szükségleteire pedig figyelemmel kell lennie.

(2) Az állatot olyan szállítóeszközön kell szállítani, amely annak sérülést nem okozhat, és megvédi az időjárás káros hatásaitól.

(3) Ha az állat szállítása során gondozást igényel, olyan kellő jártassággal rendelkező személynek kell kísérnie, aki alkalmas a gondozási teendők ellátására.

38. § (1) Az élő állat közúton, vasúton, vízi úton, illetve légi úton történő szállításának, továbbá postai úton való továbbításának részletes szabályait külön jogszabály, nemzetközi viszonylatban nemzetközi egyezmény állapítja meg.

(2) A vágóállat szállítása térben és időben korlátozható.

VI. Fejezet

ÁLLATKERT

Az állatkert létesítésének és fenntartásának általános szabályai

39. § (1) Állatkert létesítését a természetvédelem illetékes állami területi szerve engedélyezi.

(2) Az engedély kiadásának általános feltételei:

a) az állattartás jogszabályban meghatározott feltételeinek teljesítése, a rendszeres állatorvosi felügyelet és az elkülönítés (karantén) lehetőségének biztosítása;

b) az állatkert vezetője rendelkezik felsőfokú képesítéssel;

c) az állatgondozók rendelkeznek szakirányú képzettséggel;

d) alapítói nyilatkozat a tartós működtetéshez szükséges vagyoni fedezet meglétéről.

(3) Az állatkert létesítése iránt benyújtott kérelemhez csatolni kell az állat-egészségügyi hatóság szakhatósági hozzájárulásával együtt az állattartási szabályzatot.

40. § (1) Az állatpark (szafari park), vadspark, menaszéria létesítésére - ha külön jogszabály másként nem rendelkezik - a 39. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A cirkuszi állatokra, a bemutatás céljaira tartott állatokra, továbbá az állatforgalmazásra és állatkereskedésre külön jogszabály eltérő szabályokat és további feltételeket állapíthat meg.

VII. Fejezet

AZ ÁLLATPANZIÓ ÉS ÁLLATMENHELY LÉTESÍTÉSÉNEK ÉS FENNTARTÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

41. § (1) Állatpanzió és állatmenhely (a továbbiakban együtt: állatotthon) létesítését az állatotthon tervezett helye szerint illetékes jegyző engedélyezi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti engedély akkor adható meg, ha

a) az állattartás jogszabályban meghatározott feltételei tartósan és folyamatosan rendelkezésre állnak;

b) a rendszeres állatorvosi ellátás biztosított;

c) az állatotthon működtetése nem sérti a köznyugalmat;

d) az állatotthon vezetője vagy a (3) bekezdés szerinti működési szabályzatban megjelölt felelős személy szakirányú végzettséggel rendelkezik;

e) a tartós működtetéshez szükséges vagyoni fedezet biztosított.

(3) Az állatotthon létesítése iránti kérelemhez - a külön jogszabályban meghatározottakon túlmenően - mellékelni kell az

állatotthon működési szabályzatát.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott engedélyezési eljárásban az állat-egészségügyi hatóság, a közegészségügyi hatóság szakhatóságként működik közre.

(5) Az állatotthonok létesítésére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

VIII. Fejezet

AZ ÁLLATVÉDELMI FELADATOK PÉNZÜGYI FEDEZETE

42. § (1) Az e törvény szerinti állami feladatok ellátásának, valamint az önkormányzati feladatok támogatásának állami pénzügyi forrásai:

a) a központi költségvetésben állatvédelemre előirányzott pénzügyösszegek,

b) az állatvédelmi hozzájárulás,

c) az állatvédelmi bírság.

(2) Az állatok védelmével kapcsolatos feladatok ellátásához állatvédelmi hozzájárulást kell fizetni. Az állatvédelmi hozzájárulásra kötelezett termékek körét, a hozzájárulás mértékét, valamint fizetésének és felhasználásának szabályait külön törvény állapítja meg.

IX. Fejezet

ÁLLATVÉDELMI BÍRSÁG

43. § (1) Aki tevékenységével vagy mulasztásával az állatok kíméletére, védelmére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat előírását megsérti - magatartásának súlyához, ismétlődéséhez igazodó - állatvédelmi bírságot köteles fizetni.

(2) Az állatvédelmi bírságot - ha kormányrendelet másként nem rendelkezik - az állat-egészségügyi hatóság szabja ki.

(3) Az állatvédelmi bírság kiszabására az állat-egészségügyi hatóságnak az (1) bekezdésben meghatározott magatartásról történt tudomásszerzését követő egy éven túl nincs lehetősége. Az elkövetéstől számított öt éven túl nem szabható ki bírság, kivéve, ha a magatartás jogszerűtlen állapot fenntartásával valósul meg. Ebben az esetben az elévülés mindaddig nem kezdődik meg, amíg a jogszerűtlen állapot fennáll.

(4) A bírság megfizetése nem mentesít más jogkövetkezmények alól.

(5) Az állatvédelmi bírság mértékét, megállapításának módját, a kiszabására és felhasználására vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

X. Fejezet

AZ ÜGYÉSZ SZEREPE AZ ÁLLATVÉDELMEBEN

44. § (1) Az ügyész a büntetőeljárás törvényben meghatározottak szerint jár el az állatok kíméletének és védelmének Büntető Törvénykönyvben tilalmazott módon való megsértése ellen.

(2) Az állatok kíméletére és védelmére vonatkozó jogszabályok megsértése esetén az ügyész is jogosult keresetet indítani a tevékenységtől való eltiltás, illetőleg a tevékenységgel okozott kár megtérítése iránt.

(3) Az ügyész törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva, a rá vonatkozó jogszabályok alapján közreműködik a hatóságok állatvédelmi eljárásai és döntései törvényességének biztosításában.

XI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

45. § (1) Az állat-egészségügyi hatóság köteles az állat életének fájdalom nélküli kioltásáról gondoskodni, ha annak továbbélése megszüntethetetlen vagy csillapíthatatlan szenvedéssel járna, az állat meggyógyulása nem várható, az állat tulajdonosa ismeretlen, illetve nincs, továbbá vadon élő állat esetében az egyed a szabadon élésre alkalmatlan.

(2) Állat életének a kioltását az állat tulajdonosa, a jegyző, illetve a természetvédelem állami területi szerve kezdeményezheti.

46. § (1) Az állatokkal szembeni megfelelő magatartásra, gondoskodásra nevelést, az állatok megismerését az oktatás és ismeretterjesztés eszközeivel is elő kell segíteni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok végrehajtását az állami és önkormányzati szervek, valamint az oktatási intézmények kötelesek előmozdítani.

47. § A földművelésügyi miniszter az állatvédelmi hatósági feladatok ellátásának elősegítésére, valamint a társadalmi részvétel biztosítása érdekében szakértői testületet hoz létre. A testületben biztosítja az érintett szakmai szervezetek és a bejegyzett országos állatvédő társadalmi szervezetek részvételét.

48. § (1) Az állatvédelmi jogszabályok megsértése miatt az állatvédelmi célú társadalmi szervezetek jogosultak fellépni, és az állami szervektől, önkormányzatoktól a megfelelő és hatáskörükbe tartozó intézkedés megtételét kérni.

(2) Az állatvédelmi jogszabályok megsértése miatt - az ilyen magatartástól való eltiltás iránt - a bíróság előtt az (1) bekezdésben megjelölt szervezet pert indíthat.

49. § (1) Ez a törvény 1999. január 1-jén lép hatályba.

(2) A háztartásban élelmezési célra levágott sertés, juh és kecske kábítására vonatkozó rendelkezést a hatálybalépéstől számított négy év után kell alkalmazni.

(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) az állatvédelmi bírság mértékét, kiszabásának és felhasználásának részletes szabályait,

b) a jegyző állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos részletes feladat- és hatáskörét

rendeletben állapítsa meg.

(4) Felhatalmazást kap

a) a miniszter, hogy a szakértői testület létrehozására, működtetésére vonatkozó részletes szabályokat, a mezőgazdasági haszonállatok sajátos tartási szabályait, a vágóállatok körét, az állatok levágásának és leölésének részletes szabályait,

b) a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter, hogy a miniszterrel és a művelődési és közoktatási miniszterrel, a belügyminiszterrel együttesen, a veszélyes állatok körét, tartásuk részletes feltételeit, a veszélyes állattá nyilvánítás feltételeit, az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályait,

c) a művelődési és közoktatási miniszter, hogy a belügyminiszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, valamint a miniszterrel együttesen, a cirkusz (menazséria) létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályait,

d) a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, hogy a miniszterrel együttesen az állatszállítás részletes szabályait,

e) a művelődési és közoktatási miniszter, hogy a miniszterrel, az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, valamint a népjóléti miniszterrel együttesen a törvény végrehajtásához szükséges képesítési feltételeket,

f) a miniszter, hogy a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel együttesen a kísérleti célú állattenyésztés, szaporítás, tartás, szállítás és forgalomba hozatal végzésének részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

50. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 79. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

- a Tanács 78/923/EGK határozata: Európai Egyezmény az állatok védelméről a mezőgazdasági állattartás során;
- a Tanács 88/306/EGK határozata: Európai Egyezmény a vágóállatok védelméről;
- a Tanács 88/166/EGK irányelve a ketrecben tartott tojtyúkوك védelmének minimális követelményeiről;
- a Tanács 91/628/EGK irányelve az állatok szállítás közbeni védelméről;
- a Tanács 91/629/EGK irányelve a borjúk védelmének minimális követelményeiről;
- a Tanács 91/630/EGK irányelve a sertések védelmének minimális követelményeiről;
- a Tanács 93/119/EGK irányelve az állatok védelméről levágásukkor.